

Avery Corman

KRAMER KRAMERI VASTU

Avery
Corman

KRAMER KRAMERI VASTU

(Kramer vs Kramer)

Lavastaja **Mart Piirimees**
Tõlkija **Lauri Saaber**
Kunstnik **Virje Pärtin**
Helilooja **Sander Pruel**
Liikumisjuht **Becca Green**
Valguskujundaja **Martin Piir**

TOM KRAMER **Märten Matsu**
JOANNA KRAMER **Laura Niils**
NORA KRAMER **Mia-Martha Karon** või **Vanessa Vaimets** *(külastatena)*
TEISTES OSADES **Silja Miks**
Peeter Rästas
Eduard Salmistu
Imre Õunapuu

Täname: **Susann Liin, Liis-Maria Kaabel, Richard Sepajõe,**
Martin Skuthe, Lääne-Viru Maakohus

Etenduse juht **Eili Neuhaus**

Esietendus 23. jaanuaril 2026 Rakvere Teatri suures majas

MEES ISTUB, PILGUS IGAVIKUSÄRA

Doris Kareva

Mees istub, pilgus igavikusära,
ja vaatab,
meelekohas tume tuik,

kuis naine, kandes endas kallisvara,
sääl läbi aia
läheneb kui luik.

Pilk puhkab pilgus,
huuled avanevad
ja lihtne sõna puhkeb nagu lill.

Pulss tuikab, süda tuksub:
kevad, kevad!
Laps liigutas end ihus, pillavhell.

MART PIIRIMEES

Emotsionaalselt on muidugi kõige raskem selle loo puhul, et endal lapsi pole. Mina olen sellises kohas, kus mul on noor kaaslane, kes rändab maailmas ringi, kellele on maailm lahti. Lähiaastail lapselootust seega pole ja siit hakkavadki mõtted rändama. Mis saab, kui ühel hetkel on?

Viis-kuus aastat tagasi nägin unes, et mul on väike titt süles. Ärkasin hommikul üles ja meenus, et ema oli mulle rääkinud naiste bioloogilisest kellast – nüüd on vaja last! Korraga tundsin ise, et hoopis minul hakkas see bioloogiline kell käima. Sellest saadik on rännanud mõtted teema ümber, et mida lapse saamine tegelikult tähendab, mida tähendab – see tingimusteta armastus, mida ma lapsega seostan. Selle materjali puhul huvitab kõige rohkem, mida tähendab tingimustega armastus... Või tingimustega hool. Et panustad midagi ja saad midagi vastu. Armastus on alati kahesuunaline.

Kuna see materjal on veel eelmisest sajandist pärit, siis on ta pikitud täis minu jaoks arhailisi mustreid ja mõtteid. Arhailisi selles mõttes, et ma mõistan – see kõik on vaid valem, mille sees on harjumuspärane käituda. Superhea on tegutseda, kui keegi ütleb sulle ette, milline on hea suhe, milline on hea abielu, milline on hea isa. Ja ema. Siis niikuinii mõtled juba, mida maailm ja teised inimesed seal sees on öelnud, mõelnud...

Samas tekitab see ka äärmiselt palju konfliktseid mõtteid. Juba sellepärast, et püüad tuuma ise ära tabada, ise seda jalgratast leiutada, ise saada aru, milline see suhe on. Ise mõista – milline on see armastus tingimustega ja tingimusteta. Selle kohta võib isegi valem olla, aga kas see valem aitab meid?

Ma tunnen tohutult mõlemale peategelasele kaasa. Ja vahepeal hakkab isegi endal kurb ja hale. Nad on selles pöörises, kust ei saa välja. Valem võib ju olla, aga see ei aita neid. Keegi ei ole neile andnud aega ega võimalust neid asju ümber mõtestada, millega nad peavad hakkama saama. Armastuse ja suhte valem on nagu hea teoreetiline raam, aga kuidas selles valemis inimesena hakkama saada, seda meile koolis ei õpetata.

JAH, LAHENDUS...

Richard Sepajõe

mina ei ole jason statham
ja sina ka ei ole
ja tuhkatriinu oleme me veel vähem
ole lihtsalt martin, oleme
sest tegelikult on see martini maailm
usu või ära usu
ja martin ei ole hea
ja martin ei ole ka paha
martin on lihtsalt üks sotsiaalne loom
ja ta ei taha halba
aga ega ta briljantne ka pole

ja nii me elame

LAURA NIILS

Ma usun, et kellelegi ei meeldi lõksus olla. Tunda seda, et väljapääsu pole. See paneb inimesi tegema väga ootamatuid ja soovimatuid asju. Küsimus on, kes meid lõksus hoiab. Keegi teine, ühiskonna ootused, meie ise? Tihti on tegu kombinatsiooniga neist kõigist. Joanna tunneb end lõksus väga pikka aega – ligi 7 aastat. Ja tema lahendus olukorrale on pealtnäha andestamatu. Ta peab kogu senisest elust välja pääsema ja selle juurde kuulub ka oma lapse mahajätmine. Miski, mis tekitab meis kõigis mingi reaktsiooni ja hinnangu. Ma arvan, et tugevama, kui isa jätaks oma lapse maha. Ma usun, et keegi ei peaks oma lapsi maha jätma, aga sama usub ka Joanna.

SILJA MIKS

Ma ise olin pubekas, kui ema ja isa lahku läksid, aga siis mind ei puudutanud see kummalisel kombel mitte kuidagi. Tegelikult oligi üsna ükskõik. Kuidagi loomulik tundus see lahkuminek, see ei olnud probleem. Niikui isa töötas kuskil kaugel, siis ta vahest käis... Nad kumbki ei kadunud muidugi ära. Selles suhtes on mu enda kogemus teistmoodi. Aga ma mõtlengi, et kui kaks inimest ei saa omavahel läbi, kas siis on sedasi vägisi koos elada parem? Kui nad mõlemad lapsega edasi suhtlevad, siis laps ei kaota ju lõpuks midagi. Iseasi on muidugi see, kui üks vanem lapse elust kaob. See on teine valu.

PEETER RÄSTAS

Minu tegelane on advokaat selles loos ja ma püüan mõelda, et kuidas need suhted kõrvalt jälgides tunduvad. Teema on raske ja oluline. Õigust ja õiglust pole maailmas kunagi liiga palju olnud. Aga ikkagi – kuidas kõrvalt vaadata, kui inimesed lõhuvad ennast ja oma suhteid, oma lapsi? Kuidas seda kõrvalt vaadates ise terveks jääda?

Advokaat on näinud selliseid asju elus ilmselt sadu kordi. Need on teemad, mis ei voola mööda külgi maha, kui sa just psühhopaat pole. Mis siis selle tegelase sees toimub? Kas ta mõraneb ka ise? Keegi ei suuda lõpmatuseni maailma lõhkumist kõrvalt vaadata... Vähemalt mitte külma kõhuga.

KORRALIK PERE

Juhan Viiding

üks korralik pere ei taha
et minnakse salaja
siis lõunat ei saada teha
liha kooke ja kala ja

mu isa läks kodunt välja
kümme aastat tagasi
ja seniajani pole
ta saabunud tagasi

ta mõnikord ilmub mulle
ja me valu on väga suur
ta tahab midagi öelda
kuid näeb et ma olen suur

ta näeb et ma olen vana
ja ainult vaatab nii
et ta nägu näen jahtuvana
ega saa seda tagasi

mu isa mu armas isa
kes sa ikkagi valvad meid
palun too meie majja tasa
oma metsade sala-teid

ja mõnikord ilmu mulle
kui kurbus on liiga suur
ja taha midagi öelda
ära näe nagu oleksin suur

MÄRTEN MATSU

Emotsioonid peavad korras olema, ütles üks meie lapse rolli täitev näitleja kunagi proovis. Ja mina kirjutan sellele alla. Selle loo puhul peavad emotsioonid korras olema.

IMRE ÕUNAPUU

Paratamatult on selle materjali puhul oluline see, kui sul endal laps kodus on. Siis see puudutab. See on uskumatu, kui väikesed ja pealtnäha tühised asjad pärast lapse saamist ennast inimese ja isana puudutama hakkavad ja kuidas nad sind emotsionaalselt liigutavad. Varem, enne lapse sündi, tundusid võõrad lapsed natuke tülikad ja tüütud... Mutukad. Mõnikord, mitte alati. Nüüd võid täiesti võõrast last tänaval vaadata ja süda hakkab arusaamatul kombel vaikselt laulma. Rääkimata sellest, et kui su enda laps sulle õhtul vastu jookseb, siis juba emotsionaalne lift sõidab sees üles-alla. See kontekst, kas sa oled lapsevanem või mitte, hakkab selle näidendi ja lavastusega kindlasti kaasa rääkima.

EDUARD SALMISTU

Minu sees on natuke nõutus. Teema on muidugi arusaadav. Probleemid ka... Film on omas ajas märgi maha jätnud. Samas on see muidugi igavikuline teema. Mina ise usun rohkem tänast dramaturgiat... Need probleemid ja see lähenemine on alati olemas olnud, aga kuidas see praegu on? Kuidas see praegu oleks? Kõik muutub ajas. Peale probleemi põhiolemuse. Ja siis tekibki selline tunne – nõutu tunne: see kõik on olnud juba enne meid, see tuleb uuesti täna ja homme... Aga ikkagi – küsimus on selles, kuidas seda täna peegeldada. Kuidas peegeldada valu või suutmatust?

TÄNA EI TULE VIST MISKIT

Helo Kaplinski

rong läheb jälle mööda
kõrgete majade taha
tahaksin midagi öelda
paastumisvaikus ei luba

ma olen sind ikka ju näinud
uskund su olemasolu
luud olen hõredaks käinud
mind kõrvetand kasvamisvalu

tean täna ei tule vist miskit
ega sest hullu ei ole
täna jood teistega viskit
ja ega ma pahaks ei pane

Kavalehe koostasid **Urmas Lennuk** ja **Lauri Saaber**, kujundas **Peeter Rästas**.

eesti ki
teatri
avenuur

EETAL
Eesti Etendusavastuste Liit
Estonian Association of
Performing Arts Institutions

PILETIMAILM

pileti
levi | PLG

BIODERMA
LABORATOIRE DERMATOLOGIQUE

Hooaja suurtoetaja Audi Eesti

RAKVERELEV